

[Alfred Jensen.]

forhold, har man iøvrigt et ganske godt udtryk for, hvad § 20 i grundlovsforslaget kan bruges til. Der er afgivet baser til fremmed militær, og der har længe været fremmede tropper i Grønland, og selv et så drastisk indgreb som befolkningens flytning fra Thule af hensyn til USAs militære foranstaltninger er under forberedelse. Det viser os, at der er adskilligt at gøre for Danmark overfor det grønlandske folk. Efter over 200 års kolonistyre må Danmark gøre sin indsats for at sikre Grønland mod fremmed undertrykkelse, og for at befolkningens behandling som anden classes mennesker kan bringes til ophør, for det er det, der er tale om ved de foranstaltninger, jeg her har omtalt. Vi mener også, at Danmark må være med til at sikre, at den økonomiske udvikling kan give grønlænderne en tryk tilværelse i såvel materiel som kulturel henseende.

Hvad nu det foreliggende forslag angår, er vi på det rene med, at der har været store vanskeligheder ved at tilvejebringe en valglov, der svarer til det grønlandske folks interesser, men selv når vi tager disse vanskeligheder i betragtning, mener vi dog, at dette forslag skæmmes af mangler og svagheder.

Jeg tænker her for det første på den omstændighed, at grønlænderne i en periode kan komme til at stå uden repræsentation i et eventuelt kommende folketing. Jeg har vel bemærket, at man mener, der kan rådes bod på det på anden måde. I bemærkningerne til lovforslaget er det nævnt, at man vil drage omsorg for, at love, der angår Grønlands forhold, kun i alleryderste nødsfald vil blive behandlet af et folketing, hvor grønlandske repræsentanter ikke kunne være tilstede. Jeg forstod af debatten i landstinget, at denne formulering ikke var tilstrækkelig, at man derfor har taget spørgsmålet op til behandling. Af den af landstingsudvalget afgivne betænkning ser jeg, at man er kommet et skridt videre og har fastslået, at såfremt der behandles spørgsmål vedrørende grønlandske forhold, bør de afgæde medlemmer have lejlighed til at deltage i forhandlingerne derom, det være sig i Grønlandsudvalget eller andetsteds. Jeg mener ikke, at man, selv med disse forsikringer, der gives dels i bemærkningerne til lovforslaget, dels i betænkningen, er nået frem til det rette, for hvis man vil

hævde, at Grønland skal være en del af riget, må Grønland have sin repræsentation, når folketinget er samlet, så må det være med i drøftelserne. Jeg vil ikke gå ind i den problemstilling, at man kan se bort fra problemer, som måske ikke i første række interesserer Grønland så meget, som de måske kan interessere Bornholm. Når Grønland er en del af riget, må det være interesseret, så må det have mulighed for at fremsætte sine synspunkter og deltage i afgørelserne, og det forekommer mig, at det er en stor skavank ved dette forslag, at man ikke sikrer, at de grønlandske folketingsmænd bliver siddende, indtil nyvalg har fundet sted, således at man kan risikere at komme i den situation, at Grønland står uden repræsentation. Jeg er ikke i stand til at afgøre, hvor langvarig en sådan periode kan være, men jeg ville tro, der kan komme til at gå både 3, 4, 5 og 6 måneder, hvor man ikke mener det forsvarligt at afholde valg i Grønland, og det vil igen sige, at man kan komme i den situation, at der efter nyvalg hernede i Danmark ikke findes nogen repræsentation for Grønland i den lovgivende forsamling. Dette mener jeg er uholdbart overfor Grønland, men det er også uholdbart, når man vil opretholde fiktionen om, at Grønland er en del af riget. Altså, på dette område burde lovforslaget have været affattet anderledes.

Jeg er heller ikke tilfreds med, at ikke hele Grønlands befolkning får mulighed for at deltage i det kommende folketingsvalg, såfremt grundlovsforslaget bliver vedtaget. Den lempelse, der er gennemført ved ændringen i landstinget, giver jo ikke befolkningen i Nordgrønland og Østgrønland mulighed for at deltage i valget allerede i første omgang. Hvis det er hensigten, burde man have ændret lovforslaget, så at der blev adgang for grønlænderne til at stemme. Jeg kan ikke se, at der findes hindringer af geografisk eller teknisk art, der ikke kan overvindes, og det forekommer mig at være en svaghed, at man ikke allerede nu, da spørgsmålet er blevet diskuteret, er nået frem til en sådan løsning, at hele befolkningen i Grønland, alle grønlændere, hvis de opfylder betingelserne iøvrigt, får mulighed for at deltage i valg af repræsentanter til den lovgivende forsamling.

Jeg deler den opfattelse, der er kommet til udtryk i landstinget angående stillerantallet. Det forekommer mig, at 200 stillere er